Kuratorium Oświaty w Lublinie

KOD UCZNIA

ZESTAW ZADAŃ KONKURSOWYCH Z HISTORII DLA UCZNIÓW GIMNAZJÓW ROK SZKOLNY 2015/2016

ETAP WOJEWÓDZKI

Instrukcja dla ucznia

1. Zestaw konkursowy zawiera 22 zadania.
2. Przed rozpoczęciem pracy, sprawdź, czy zestaw zadań jest kompletny.
3. Jeżeli zauważysz usterki, zgłoś je Komisji Konkursowej.
4. Zadania czytaj uważnie i ze zrozumieniem.
5. Rozwiązania zapisuj długopisem lub piórem. Rozwiązania zapisane ołówkiem nie będą oceniane.
6. Odpowiedzi zapisuj w miejscu na to przeznaczonym.
7. W nawiasach obok numerów zadań podano liczbę punktów możliwych do uzyskania za każde poprawne rozwiązanie.
8. Nie używaj korektora, a błędne zapisy wyraźnie przekreśl

Pracuj samodzielnie.

POWODZENIA!

Czas pracy:
90 minut

Liczba punktów możliwych do uzyskania: 40

WYPEŁNIA KOMISJA WOJEWÓDZKA

Nr zadania	***1***	***2***	***3***	***4***	***5***	***6***	***7***	***8***	***9***	***10***	***11***	***12***
Liczba punktów												
Nr zadania	***13***	***14***	***15***	***16***	***17***	***18***	***19***	***20***	***21***	***22***	***Razem***	
Liczba punktów												

Zatwierdzam

Zadanie 1. (0-1 p.)
Określ porządek architektoniczny budowli przedstawionych na ilustracjach.

antiquitates.blox.pl

A. ……

pl.wikipedia.org

B. ……

Zadanie 2. (0-2 p.)
Na mapie wpisano cyfry oznaczające ludy barbarzyńskie, które utworzyły swoje państwa na terenach byłego Cesarstwa Zachodniorzymskiego. Uzupełnij tabelę, wpisując przy podanych cyfrach odpowiednie nazwy ludów spośród zapisanych w ramce.

Wandalowie, Wizygoci, Hunowie, Ostrogoci, Frankowie, Swebowie, Burgundowie

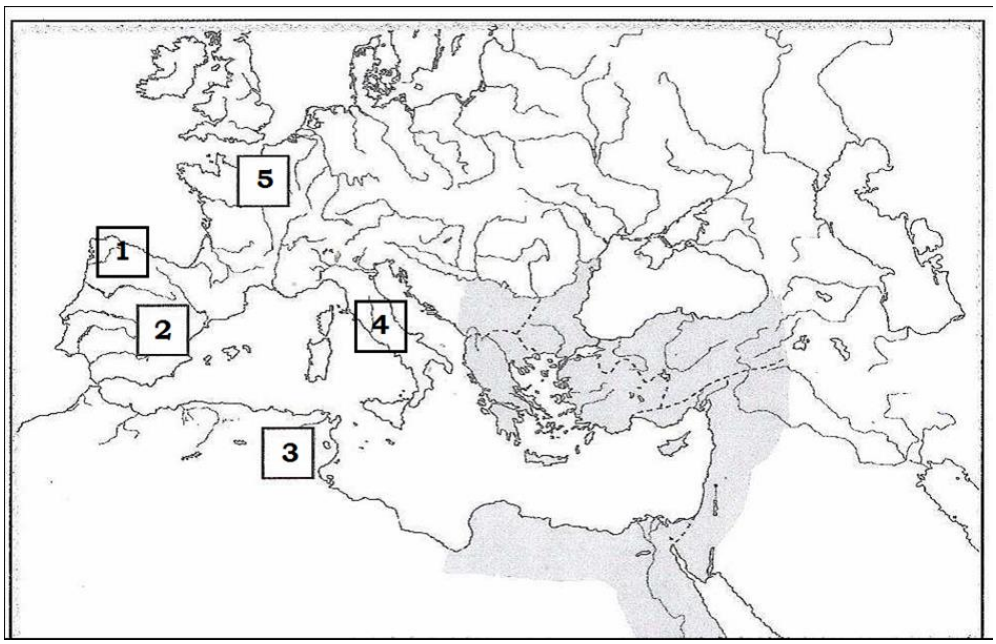

Źródło: *Upadek imperium rzymskiego i wielka wędrówka ludów IV-V w. n.e.*, Szczecin 2003.

Numer	Nazwa ludu
1	
2	
3	
4	
5	

Zadanie 3. (0-2 p.)
Przeczytaj tekst źródłowy i udziel odpowiedzi w punktach A, B , C.

Tymczasem dostojny margrabia Hodo, zebrawszy wojsko, napadł z nim na Mieszka, który był wierny cesarzowi i płacił trybut aż po rzekę Wartę. Na pomoc margrabiemu pośpieszył wraz ze swoimi tylko mój ojciec, graf Zygfryd, podówczas młodzieniec i jeszcze nieżonaty. Kiedy w dzień św. Jana Chrzciciela starli się z Mieszkiem, odnieśli zrazu zwycięstwo, lecz potem w miejscowości zwanej (...) brat jego Czcibor zadał im klęskę kładąc trupem wszystkich najlepszych rycerzy z wyjątkiem wspomnianych grafów. Cesarz poruszony do żywego wieścią o tej klęsce, wysłał czym prędzej gońców, nakazując Hodonowi i Mieszkowi, aby pod rygorem utraty jego łaski zachowali pokój do czasu, gdy przybędzie na miejsce i osobiście zbada sprawę.

Źródło: *Historia w tekstach źródłowych. Wypisy* t. 1, oprac. Teresa Maresz, Krzysztof Juszczyk, Rzeszów 2000, s. 90.

A. Podaj miejsce bitwy opisanej powyżej.

……

B. Kim był Mieszko dla Czcibora?

……

C. Podaj dokładne imię cesarza, który „nakazał zachować pokój”.

…….

Zadanie 4. (0-2 p.)
Przyjrzyj się ilustracji i udziel odpowiedzi w punktach A i B.

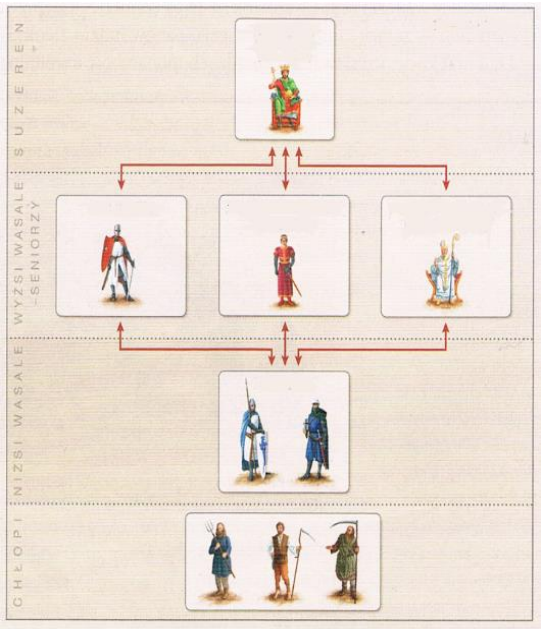

mikotoendo.tumblr.com

A. Podaj nazwę systemu wskazanego na ilustracji.

.....

B. Wyjaśnij zasadę: „Wasal mego wasala nie jest moim wasalem”.

.....

.....

.....

.....

Zadanie 5. (0-3 p.)
Przeczytaj uważnie fragment tekstu źródłowego i udziel odpowiedzi w punktach A, B, C.

1. Kościół rzymski przez samego Boga został założony.
2. Tylko sam biskup rzymski może być prawnie nazywany biskupem powszechnym.
3. Tylko on sam może biskupów składać z godności lub do nich przywracać.
4. Legat jego przewodniczy wszystkim biskupom na synodzie, nawet gdy jest niższy stopniem i może na nich wydać wyrok złożenia z godności.
5. Nieobecnych może papież składać z godności.
6. Z obłożonymi przez niego klątwą nie wolno przebywać w jednym domu.
7. Jedynie jemu samemu wolno stosownie do wymagań czasu nowe prawa wydawać, nowe gminy zakładać, ze zgromadzenia kanoników tworzyć opactwa, z drugiej strony dzielić bogate biskupstwa a ubogie łączyć.
8. On sam tylko używa insygniów cesarskich.
9. Tylko papieża stopy całować mają wszyscy książęta.
10. Jego jednego imię ma być wspominane w modlitwach kościelnych (...).
11. Jemu wolno władcami rozporządzać (a więc i cesarzy z tronu składać).
12. Jemu wolno w razie potrzeby biskupów z miejsca na miejsce przenosić.
13. W całym Kościele wolno mu duchownych mianować, gdzie by chciał (...).

Źródło: *Teksty źródłowe do nauki historii w szkole średniej,* z. 15, *Walka cesarstwa z papiestwem,* oprac. W. Semkowicz, Kraków 1924, nr 10.

A. Jaką nazwę nosi ten dokument i kto go wydał?

.....

B. Jaką nazwę nosi okres konfliktów w Europie, z którym związany jest ten dokument?

.....

.....

C. Według autora tekstu prawo zwierzchności papieża obejmowało:

.....

.....

Zadanie 6. (0-1 p.)
Zamieszczone poniżej ilustracje pokazują instytucje związane z polską szlachtą. Podaj ich nazwy w miejscach wykropkowanych.

histmag.org

A.……

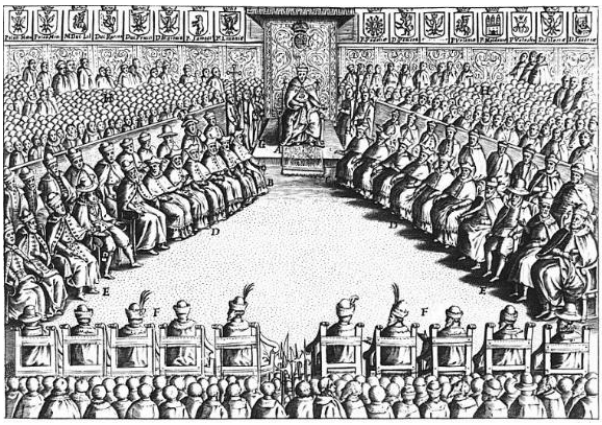

histmag.org

B.……

Zadanie 7. (0-2 p.)
Przyjrzyj się mapom A i B przedstawiającym państwo polskie w różnych okresach.

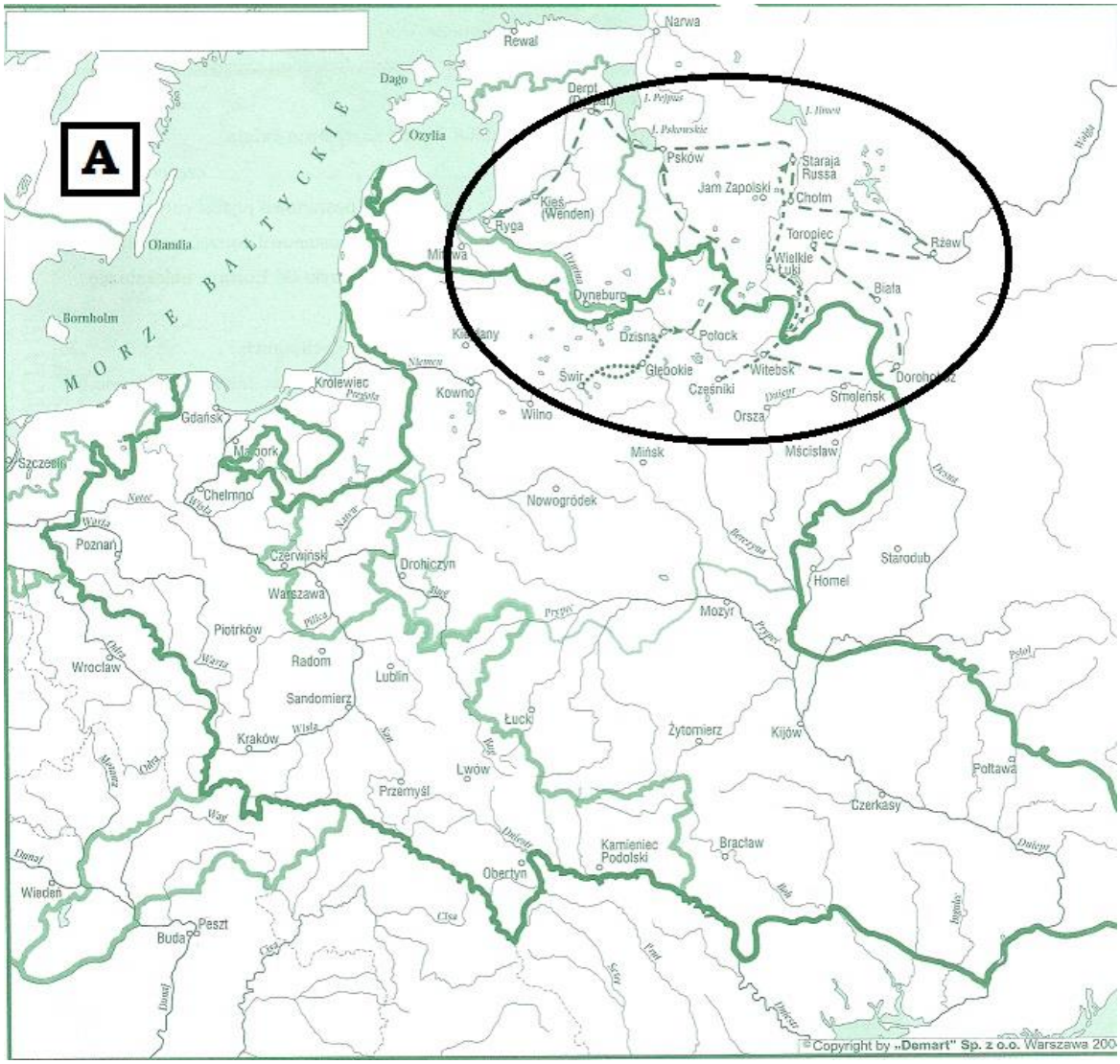

Źródło: W. Chybowski, *Historia. Gimnazjum, zeszyt do ćwiczeń na mapach konturowych,* Warszawa 2004, s.33.

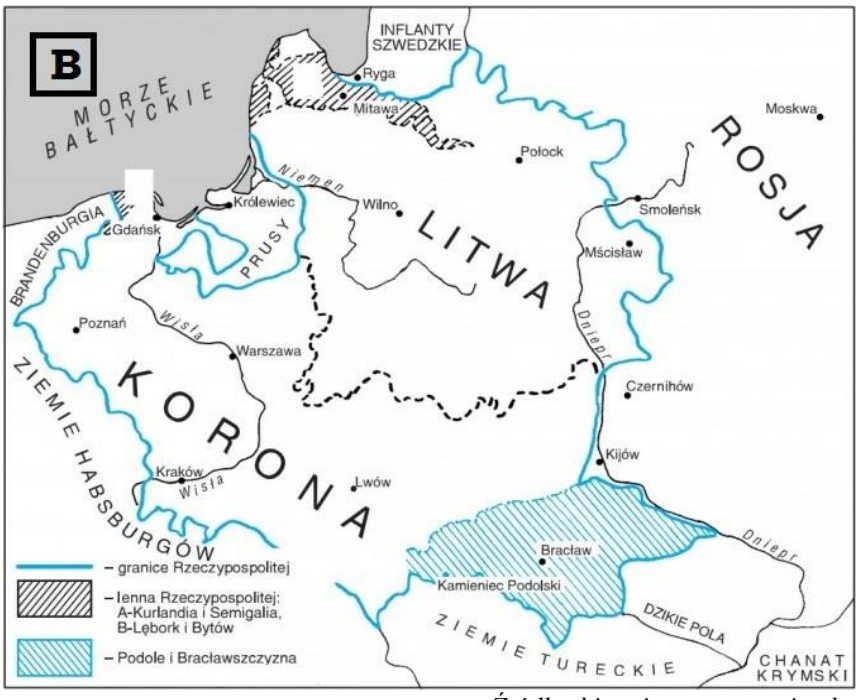

Źródło: *historia.opracowania.pl*

a) Nadaj mapom A i B tytuły wybrane spośród podanych w ramce.

Ziemie Rzeczypospolitej w końcu XVII wieku; Polska i Litwa w XVI wieku; Polska i Litwa w XV wieku

Mapa A. ……
Mapa B. ……

b) Na mapie A zaznaczono owalem kampanię wojenną, którą prowadziło państwo polskie. Zapisz nazwę państwa, z którym Rzeczpospolita walczyła oraz nazwę władcy, który wówczas w tym kraju panował.

Nazwa państwa: ……...

Władca: ……...

Zadanie 8. (0-1 p.)
Wpisz w wyznaczonych miejscach nazwy stylów, które prezentują budowle widoczne na zdjęciach.

pl.wikipedia.org

www.flickr.com

A …… B ……

Zadanie 9. (0-1 p.)
Obejrzyj fotografię i odpowiedz na poniższe pytania.

A. Jak nazywał się władca widoczny na zdjęciu i do jakiej dynastii należał?

……

B. Z czyjej inicjatywy powstał pomnik widoczny na zdjęciu?

……

https://pl.wikipedia.org/wiki/

Zadanie 10. (0-3 p.)
Do przedstawionych poniżej dzieł sztuki wybitnych polskich malarzy dopisz wydarzenia, które przedstawiają.

www. natemat.pl

A. ……

pl.wikipedia.org

B. ……

pl.wikipedia.org

C. ……

Zadanie 11. (0-1 p.)
Ilustracje przedstawiają dwie twierdze, miejsca zaciekłych walk w wojnach polsko-tureckich w XVII wieku. Podaj ich nazwy.

Źródło*:* J. Wałek, *Dzieje Polski w malarstwie i poezji,* Warszawa 1987, str. 49.

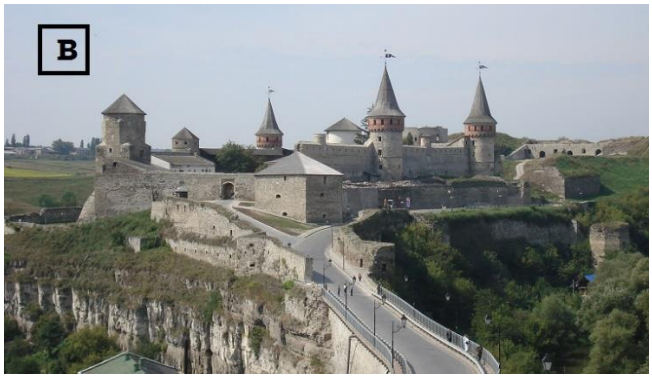

Źródło: *pl.wikipedia.org*

A. ……

B. ……

Zadanie 12. (0-2 p.)
Do podanych w tabeli krótkich charakterystyk dopisz odpowiednie nazwiska postaci. Odpowiedzi wybierz spośród podanych w ramce.

Stefan Czarniecki, Jan Karol Chodkiewicz, Stanisław Koniecpolski, Jan Zamoyski, Stanisław Żółkiewski, Jeremi Wiśniowiecki

Lp.	Charakterystyka postaci	Postać
1.	Znakomity wódz. Uczestnik wojen ze Szwecją i Moskwą oraz walk z Tatarami i Kozakami. W czasie „potopu” szwedzkiego organizował wojnę podjazdową. Zwyciężył Szwedów pod Warką w 1656 roku. Od 1665 roku hetman polny koronny.	
2.	Jeden z największych dowódców europejskich XVII wieku. Hetman wielki litewski od 1605 roku. Zwyciężył Szwedów w bitwie pod Kircholmem w 1605 roku, a rokoszan sandomierskich pod Guzowem w 1607 roku. Zmarł w oblężonym przez Turków Chocimiu.	
3.	Wybitny wódz. Hetman i kanclerz wielki koronny od 1618 roku. Uczestnik walk z Kozakami i Szwedami. Pokonał wojska moskiewskie w bitwie pod Kłuszynem w 1610 roku. Zginął podczas odwrotu spod Cecory w 1620 roku.	
4.	Wojewoda ruski, główny przeciwnik Bohdana Chmielnickiego zwany „młotem na Kozaków”, obrońca Zbaraża, ojciec polskiego króla.	

Zadanie 13. (0-2 p.)
Na podstawie fotografii odpowiedz na poniższe pytania.

A

archiwum.rp.pl422

B

polskiedzieje.pl

A. Kto i po jakiej bitwie ustanowił odznaczenie przedstawione na fotografii A?

……

B. Jak nazywa się order przedstawiony na fotografii B? Napisz, kto go ustanowił.

……..……

Zadanie 14. (0-1 p.)
Na podstawie tekstu i ilustracji wykonaj polecenie.

Po ogłoszeniu powstania celem Naczelnika było otworzenie sobie drogi w głąb kraju, w kierunku Warszawy. Przeciwko wojskom polskim nadciągał korpus rosyjski pod dowództwem Fiodora Denisowa, który miał zamiar zdławić powstanie w zarodku. Doszło do starcia armii polskiej z częścią armii rosyjskiej pod dowództwem Aleksandra Tormasowa.(...). Kościuszko pokonał Tormasowa. W bitwie odznaczyły się oddziały chłopskich kosynierów.

Źródło : A. Chwalba, *Historia Polski 1795–1918*, Kraków 2000, s. 709.

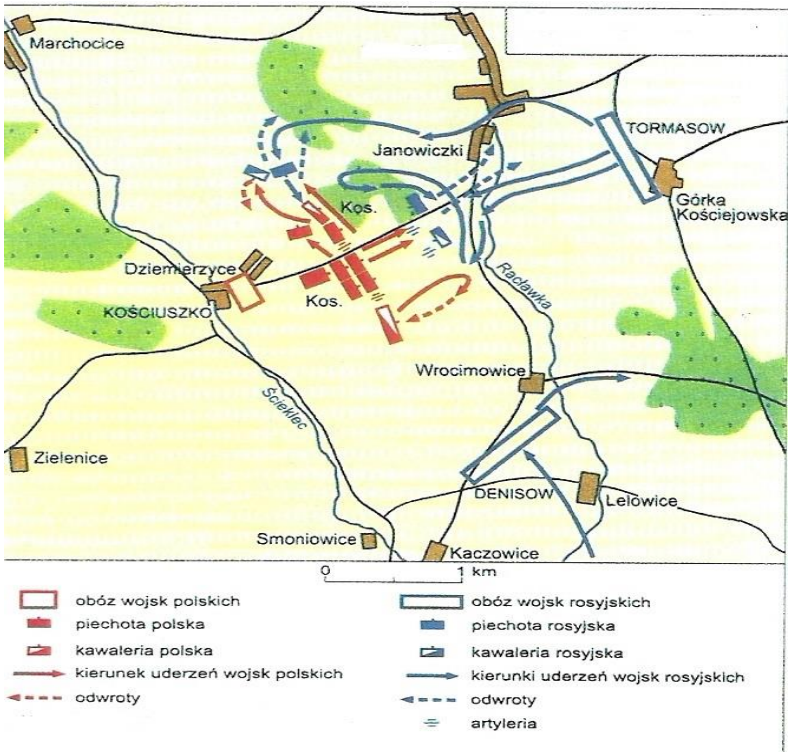

Źródło: Marek Gędek, *Ilustrowana historia wojen i bitew polskich*, Warszawa 2014, s. 429.

Gdzie i w którym roku rozegrała się bitwa opisana w tekście i przedstawiona na mapce?

……

Zadanie 15. (0-1 p.)
Oceń, czy podane zdania są prawdziwe, czy fałszywe. W tabeli obok podanych zdań dopisz *prawda* lub *fałsz*.

A. Na mocy umowy podpisanej przez gen. Jana Henryka Dąbrowskiego z rządem Republiki Lombardzkiej powstały Legiony Polskie.	
B. W myśl traktatu podpisanego w 1807 roku w Tylży z ziem I i III zaboru pruskiego utworzono Księstwo Warszawskie.	
C. W podejmowaniu decyzji na kongresie wiedeńskim kierowano się zasadami legitymizmu i równowagi europejskiej.	

Zadanie 16. (0-2 p.)
Poniższym wizerunkom godła Polski przyporządkuj okres, w którym były one używane. Wpisz nazwy do poniższej tabeli. Wykorzystaj informacje z ramki.

okres powstania styczniowego, okres powstania listopadowego, okres istnienia Księstwa Warszawskiego, okres Rzeczypospolitej Obojga Narodów, herb Królestwa Polskiego 1815-1830, okres rządów Wettinów

Historia Polski, Atlas Ilustrowany, Warszawa 2014, s. 151, 165.

pl.wikipedia.org

www.uwazamrze.pl

pl.wikipedia.org

Godło	Okres używania
A	
B	
C	
D	
E	

Zadanie 17. (0-4 p.)
a) Podpisz mapy przedstawiające działania powstańcze (podaj nazwy powstań).

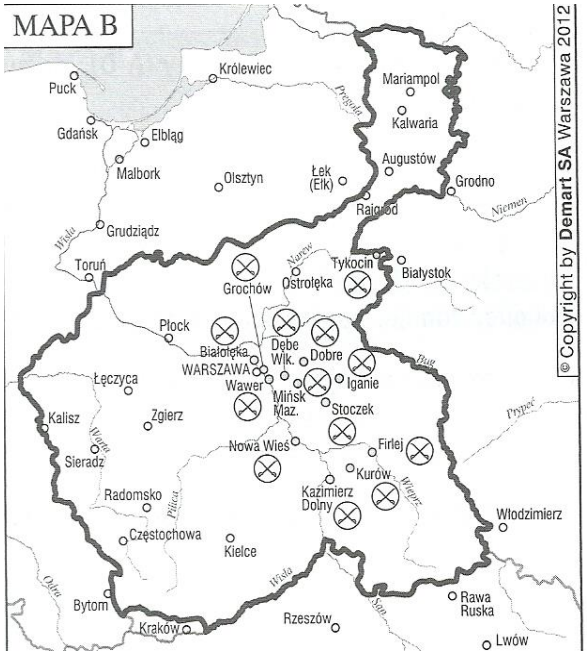

…… ……

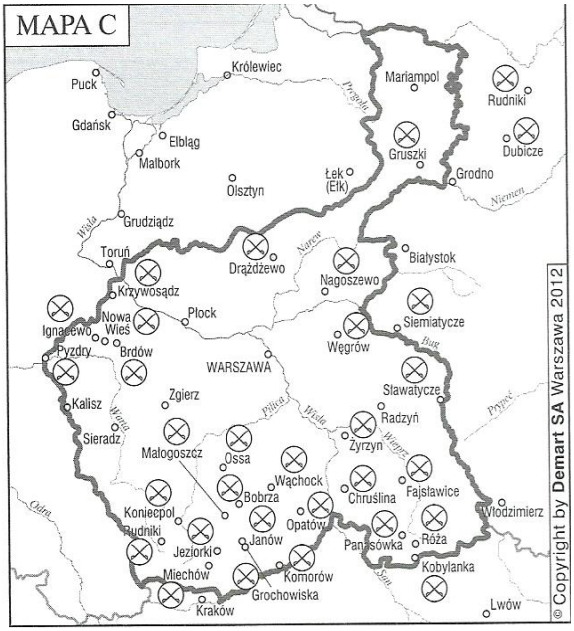

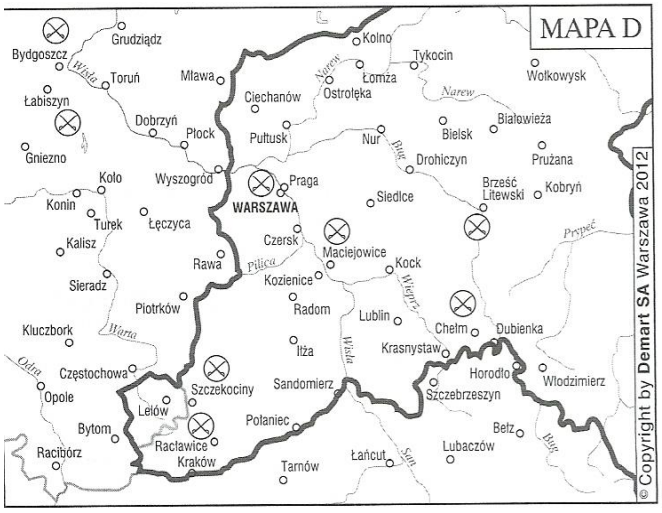

…… ……

b) Dopasuj mapy oznaczone literami A, B, C, D do reprodukcji malarskich ukazujących sceny z powstań.

www.pinakoteka.zascianek.pl

MAPA……

www.polskieradio.pl

MAPA…….

www.mbp.lublin.pl

MAPA……..

historia.newsweek.pl

MAPA……

Zadanie 18. (0-2 p.)
a) Podaj imiona i nazwiska postaci (wybitnych twórców kultury żyjących w XIX wieku) przedstawionych na portretach.

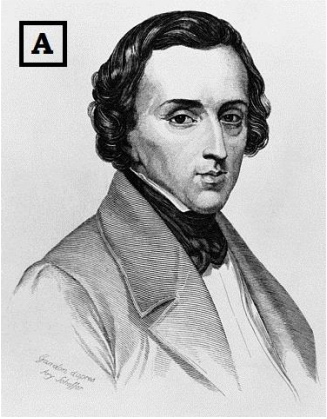

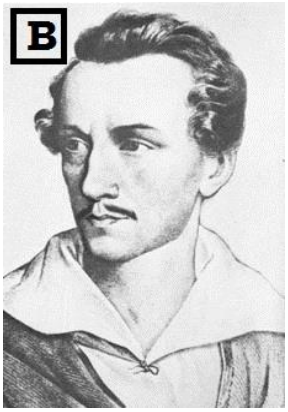

zadane.pl *literat.ug.edu.pl* *www.emazury.com* *ludzie.info*

....

....

b) Wstaw litery oznaczające portrety postaci, których dotyczą poniżej zapisane zdania.

1. Gdyby car Rosji wiedział, „jak niebezpieczny wróg grozi mu w dziełach (…), zakazałby pewnie tej (…) Dzieła (…) to w kwiatach ukryte armaty" – tak powiedział wówczas żyjący niemiecki twórca kultury o postaci przedstawionej na portrecie oznaczonym literą ……..…… .

2. O twórczości tej postaci mówiono, że tworzył dzieła „ku pokrzepieniu serc". Portret tej postaci oznaczony jest literą …….

Zadanie 19. (0-1 p.)
W którym ciągu wydarzenia zostały uporządkowane w kolejności chronologicznej?

A. Rozpoczęcie kongresu wiedeńskiego – utworzenie Rzeczypospolitej Krakowskiej – początek rabacji galicyjskiej – wybuch powstania krakowskiego – wybuch Wiosny Ludów na ziemiach polskich – ogłoszenie uwłaszczenia chłopów galicyjskich przez rząd austriacki.

B. Rozpoczęcie kongresu wiedeńskiego – początek rabacji galicyjskiej – ogłoszenie uwłaszczenia chłopów galicyjskich przez rząd austriacki – utworzenie Rzeczypospolitej Krakowskiej – wybuch powstania krakowskiego – wybuch Wiosny Ludów na ziemiach polskich.

C. Rozpoczęcie kongresu wiedeńskiego – utworzenie Rzeczypospolitej Krakowskiej – wybuch Wiosny Ludów na ziemiach polskich – wybuch powstania krakowskiego – ogłoszenie uwłaszczenia chłopów galicyjskich przez rząd austriacki – początek rabacji galicyjskiej.

Zadanie 20. (0-2 p.)
Uzupełnij poniższą tabelę, wpisując właściwe cyfry przy odpowiadających im nazwom obszarów.

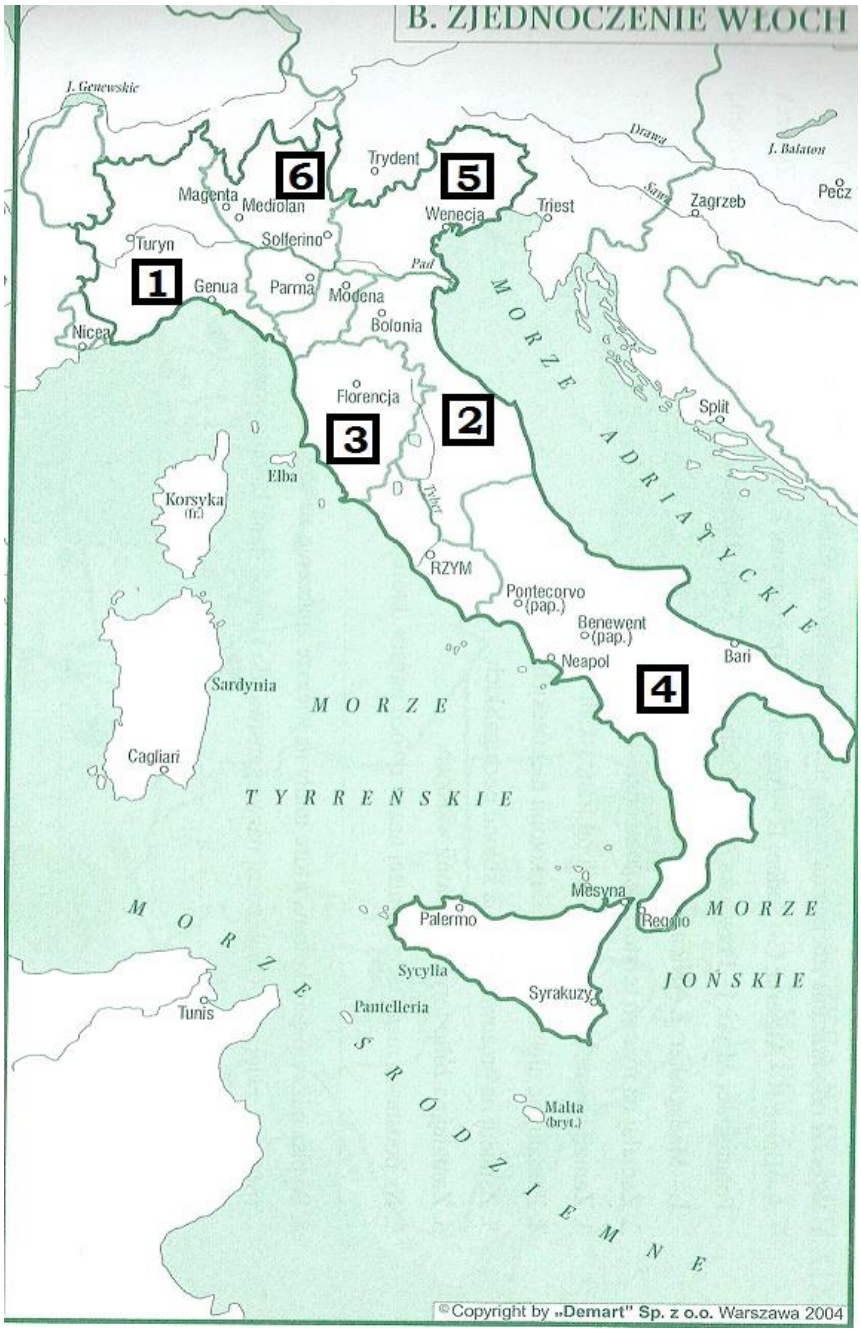

Źródło: W. Chybowski, *Historia. Gimnazjum, zeszyt do ćwiczeń na mapach konturowych,* Warszawa 2004, s. 63.

Nazwa państwa	**Cyfra**
Państwo Kościelne	
Piemont	
Królestwo Obojga Sycylii	
Wielkie Księstwo Toskanii	

Zadanie 21. (0-2 p.)
Przeczytaj poniższy tekst źródłowy, a następnie wykonaj polecenia.

Die Ostmark 1901, nr 1, Cele (...)
Celem założonego 3 listopada 1894 r. Związku jest: wzmocnienie i skupienie niemczyzny na kresach wschodnich Rzeszy, osiedlonych polską ludnością, przez wzmożenie i utrwalenie poczucia niemiecko-narodowego, jak również przez wzmożenie i gospodarcze wzmocnienie niemieckiej ludności. Ma się to stać przez:

a) obserwowanie wszystkich kwestii i wydarzeń w polu narodowym i reprezentowanie publiczne narodowo-niemieckich interesów poprzez właściwe środki, głównie przeciw usiłowaniom polskiej prasy;
b) przyciąganie Niemców do posiadłości miejskich i wiejskich, a także niemieckich rzemieślników, przemysłowców, szynkarzy, kupców, lekarzy, adwokatów, urzędników w przedsiębiorstwach tam, gdzie ich brak;
c) wzmocnienie niemieckiego stanu średniego w mieście i na wsi za pomocą właściwych środków, a szczególnie przez zapewnienie klienteli oraz kredytu w potrzebie;
d) organizowanie zgromadzeń wędrownych (dni niemieckich) w celu omówienia spraw narodowych;
e) popieranie niemieckiego nauczania itd.

Członkiem Związku może zostać każdy Niemiec (...).

Źródło: T. Maresz, K. Juszczyk, *Historia w tekstach źródłowych,* t. 2, s. 164.

A. Podaj nazwę organizacji, której dotyczy powyższy tekst.
……

B. Celem tej organizacji <u>nie było</u>:
a) inwestowanie w rozwój przemysłu polskiego i niemieckiego na ziemiach zaboru pruskiego
b) wspieranie szkolnictwa niemieckiego
c) wspieranie procesu germanizacji Polaków
d) pomaganie Niemcom w osiedlaniu na ziemiach zaboru pruskiego

Zadanie 22. (0-2 p.)
Przeczytaj poniższy tekst źródłowy, a następnie odpowiedz na pytania.

Proklamacja z dnia 5 listopada 1916 r.

(...) Jego Cesarska i Królewska Mość, Cesarz Austrii i Apostolski Król Węgier, oraz Jego Cesarska Mość Cesarz Niemiecki ułożyli się by z ziem tych utworzyć państwo samodzielne z dziedziczną monarchią i konstytucyjnym ustrojem. Dokładniejsze oznaczenie granic Królestwa Polskiego zastrzega się. Nowe Królestwo znajdzie w łączności z obu sprzymierzonymi mocarstwami rękojmie, potrzebne do swobodnego sił swych rozwoju. We własnej armii nadal żyć będą pełne sławy tradycje wojsk polskich dawniejszych czasów i pamięć walecznych polskich towarzyszy broni we wielkiej obecnej wojnie. Jej organizacja, wykształcenie i kierownictwo uregulowane będą we wspólnym porozumieniu (...).

Źródło: T. Maresz, K. Juszczyk, *Historia w tekstach źródłowych*, t. 3, s. 52.

a. Jaką nazwą określano w czasie I wojny światowej państwa, których władcy wymienieni są w tekście?

……

b. Jaki typ ustroju przewidziano dla Królestwa Polskiego? ……

……..